

**Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 6 hallituksen esityksestä laiksi
Euroopan talousalueen valtioiden kansalaisten tutkintotodistusten
tunnustamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunta on 10 päivänä toukokuuta 1994 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 70.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina hallitus-sihtööri Risto Leikos valtiovarainministeriöstä, korkeakouluneuvos Leena Pirilä opetusministeriöstä, kehityspäällikkö Simo Juva Suomen Kuntaliitosta, työvoima- ja koulutuspoliittinen sihteeri Jari-Pekka Jyrkänne Suomen Ammatti-liittojen Keskusjärjestö SAK:sta, koulutuspääl-likkö Erkki Husu Suomen Teknisten Toimihen-kilöjärjestöjen Keskusliitto STTK:sta, koulutus- ja työvoimapolitiittinen sihteeri Heikki Liede Akavasta sekä apulaisjohtaja Heikki Hirvinen Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto TT:stä.

Lisäksi valiokunta on saanut kirjallisen lau-sunnon Suomen lääkäriliitolta.

Hallituksen esitys. Esityksessä ehdotetaan Euroopan talousalueen valtioiden kansalaisten tutkintotodistusten tunnustamisesta annettua laki muutettavaksi siten, että direktiiviä 89/48/ETY täydentävästä ammatillisen koulutuksen tunnustamista koskevasta toisesta yleisestä järjestelmästä vuonna 1992 annettu Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivi voidaan saattaa Suomessa voimaan. Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen (ETA-sopimus) lisäpöytäkirjaa koskevan hallituksen esityksen mukaan kyseinen direktiivi on tarkoitus sisällyttää ETA-sopimukseen.

Lain nimike ehdotetaan muutettavaksi muotoon Laki Euroopan talousalueen valtioiden kansalaisten koulutuksen ja ammatillisen harjoittelun tunnustamisesta, mikä muutosten jälkeen kuvaa paremmin lain sisältöä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti kuin ETA:n sekakomitean päätös ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamisesta.

Valiokunnan kannanotot. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin.

ETA-sopimuksen tultua voimaan suomalaisen lääkärikoulutukseen kuuluva orientoiva vaihe poistuu, samalla kun vaatimus lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta tulee voimaan siten, että 1.1.1995 alkaen valmistuvilta lääkäreiltä, jotka toimivat yleislääkäreinä sosiaaliturvajärjestelmän piirissä, vaaditaan kyseinen, direktiivin 86/457/ETY mukainen koulutus. Ainoastaan koulutuksessa olevat ja sen suorittaneet saavat toimia yleislääkäreinä sosiaaliturvajärjestelmän piirissä. Suomessa kaikki lääkärit toimivat sosiaaliturvajärjestelmässä.

Jotta liikkuminen terveydenhuollon alueella tehtävästä toiseen tapahtuisi joustavasti niin lääkärin kuin sosiaaliturvajärjestelmästä vastaavien viranomaisten kannalta, on tarkoituksenmukaista, että kaikki lääkärit suorittavat lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen.

Perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen tullessa pakolliseksi koulutuksen edellyttämän työpaikan saaminen on orientoivan vaiheen tilannetta vaikeampi, koska yhden vuoden sijasta palvelua tulee olla kaksi vuotta. Laskennallisesti koulutusvirka tarvittaisiin vuosina 1994—1998 ehkä jopa tuhannelle lääkärille. Käytävissä on orientoivan vaiheen virkoja noin 150. Ongelmana on, että kunnat ovat säästäneet myös lääkäreiden palkkauksessa muun muassa siten, että orientoivan vaiheen virkoja on jätetty täyttämättä tai virkoja on siirretty muille terveydenhuollon tehtäville. Päätävältä on kunnilla itsellään, ja valiokunta pitää epätodennäköisenä, että koulutuspaikkoja tarvittavassa määrin järjestyy.

Valiokunta *edellyttää* lääkäreiden asianmukaisen ja nopean valmistumisen turvaamiseksi hallituksen huolehtivan kiireellisesti siitä, että perusterveydenhuollon lisäkoulutukseen tarvittavia virkoja on riittävästi.

Kaksivuotinen perusterveydenhuollon lisäkoulutus on tullut Suomen lääkärinkoulutusjärjestelmään ETA-sopimuksen myötä. Suomen lääkärinkoulutuksessa ei voida katsoa olevan sellaisia puutteita, että näin pitkä lisäkoulutus olisi tarpeellista. Suomalainen lääkärin perustutkinto tähtää toimimiseen yleislääkärinä ja sisältää runsaasti käytännön potilastyötä toisin kuin keski-eurooppalainen tutkinto, joka on teoreettista koulutusta. Valiokunnan mielestä tuleekin har-

kita asian saattamista uudelleen vireille ETA:n piirissä siten, että suomalaisen lääkärinkoulutuksen näkökohdat tulisivat nykyistä paremmin huomioon otetuiksi.

Valiokunta *edellyttää* hallituksen selvittävän, voidaanko lisäkoulutusta lyhentää ottaen huomioon muun muassa sen, että kuusivuotiseen peruskoulutukseen sisältyy jo 6 kuukautta amanuenssi-palvelua eli käytännön potilasharjoittelua.

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 7 päivänä kesäkuuta 1994

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Jouppila, varapuheenjohtaja Astala, jäsenet Aula, von Bell, Gustafsson, Hacklin, Laakso, Lehtinen (osit-

tain), Lindqvist, M. Pietikäinen, Pykäläinen, Toivonen, Tykkyläinen ja Virrankoski sekä varajäsen Piha.